

Vårt Land, lørdag 9.oktober 1993

Samarbeide om stø kurs

Av statsminister Gro Harlem Brundtland

Stortingsvalget ga forskyvninger i styrkeforholdet mellom partiene som overrasket mange som kanskje hadde forventet at vårens meningsmålinger også ville gjenspeile seg i valgresultatet. Slik gikk det ikke; også her hjemme ser vi klarere tendensen til at en voksende andel av velgerne venter med å bestemme seg til valgdagen er nær.

Men valget endret ikke det grunnleggende trekk ved den parlamentariske situasjonen vi har hatt de to siste periodene, at det ikke er grunnlag for en flertallsregjering. Også de kommende fire årene må vi basere styringen på en mindretallsregjering som vil være avhengig av et sak-til-sak samarbeide i Stortinget for å få flertall for sin politikk.

I forhold til vårens meningsmålinger fikk Arbeiderpartiet en sterk framgang gjennom valgkampen og vant fire nye mandater. Det er første gang siden 1977 at den sittende regjering har fått økt oppslutning og gått styrket ut av et Stortingsvalg. I 1981 ga valget regjeringsskifte; i 1985 mistet den borgerlige treparti-regjeringen sitt rene flertall og i 1989 gikk Arbeiderpartiet tilbake og de borgerlige gjorde et nytt forsøk på å samarbeide om regjeringsansvaret.

Valgresultatet er en støtte til at vi skal fortsette den politikken som nå gir resultater og som peker ut av de økonomiske problemene vi har slitt med siden midten av 80-tallet. Hovedlinjene i den politikken vi vil legge til grunn er trukket opp i Regjeringens langtidsprogram og det program Arbeiderpartiet gikk til valg på. Dette vil gjenspeile seg både i Trontalen på tirsdag og i forslaget til statsbudsjett for 1994 som legges fram onsdag.

Når det gjelder oppryddingen i våre egne økonomiske

problemer har vi de tyngste takene bak oss.

Men jobben er ikke gjort, selv om vi har et godt grunnlag for at ledigheten kan gå nedover i årene framover. Vi må fortsette arbeidet med å styrke verdiskapningen og legge grunnlaget for en varig økning i sysselsettingen. Siden høsten 1990 har vi vært inne i det alvorligste økonomiske tilbakeslaget i internasjonal økonomi siden krigen. Det er få utsikter til at dette skal bildet skal endre seg sterkt det første året, noe som stiller større krav til det vi selv må gjøre.

Problemene og uroen i internasjonal økonomi gjør det enda viktigere å bevare tilliten til norsk økonomi og til at vi kan holde stø kurs framover. Underskuddet i det statsbudsjett Regjeringen legger fram onsdag vil være lavere enn i år. I løpet av kommende periode sikter vi mot å få underskuddet vesentlig ned, slik at vi ikke kommer i en situasjon som er vanlig i de fleste andre land, der renter på statsgjelden legger beslag på en stor og økende andel av fellesskapets utgifter.

Hvorfor er dette så viktig? Fordi det er slik at tilliten til at underskuddet i offentlige budsjetter vil rettes opp på mellomlang sikt er en viktig forutsetning for at rentenivået kan holde seg lavt i Norge sammenlignet med andre land. Et lavt rentenivå er viktig, både for familiene og for næringslivet, som da lettere kan satse og investere i ny virksomhet.

Rentenedgangen har gjort at mange nye investeringsprosjekter nå blir lønnsomme for bedriftene. Rentenedgangen fra 1992 til 1994 innebærer isolert sett et fall på ca 30 prosent i bedriftenes avkastningskrav til realinvesteringer. Som en illustrasjon kan det nevnes at denne virkningen tilsvarer et investeringstilskudd på ca 14 prosent for investeringer i maskiner og 25 prosent for investeringer i industribygg. Kort sagt: Bedriftene kan igjen se etter gode investeringer framfor bare å nedbetale gjelden.

Utfordringen nå er å bygge videre på det vi har oppnådd. Vi må få alle til å medvirke til at vi får den sysselsettingsøkningen vi ønsker og som skal bringe ledigheten nedover. Det

er dette vårt solidaritetsalternativ dreier seg om.

Vi som er i arbeid skal bidra gjennom moderate inntektsoppgjør. De som har mest skal bidra litt ekstra gjennom høyere formuesskatt. Næringslivet skal utnytte den bedre konkurranseevnen og lavere rente til å investere og skape nye arbeidsplasser. Nå må vi kunne kreve at de lettelsene næringslivet har fått gir nye investeringer og nye arbeidsplasser; ikke bare blir møtt med krav om nye lettelsers.

Også i offentlig sektor skal det skapes flere arbeidsplasser, slik det er gjort også de siste årene. Det er mange udekkede behov i eldreomsorgen, helsetjenesten og omsorgen for våre barn. Vi må satse enda mer på skole- og utdanningssektoren. En høyt utdannet befolkning, en befolkning som hele tiden kan være i utvikling når det gjelder etterutdanning gjør at vi i fremtiden blir flinkere til å utnytte våre naturressurser og øke verdiskapingen. Derfor henger utdanningspolitikken, arbeidsmarkedstiltakene og sysselsettingsstrategien vår så nært sammen.

Også med den nye sammensetningen av Stortinget er det godt grunnlag for å kunne videreføre denne kursen. I årene bak oss har Arbeiderpartiet i den økonomiske politikken funnet forsvarlige løsninger sammen med Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og tildels SV. Vi vil legge til grunn at det er mulig å bygge videre på et slikt samarbeide i Stortinget.

I en situasjon hvor det ikke er grunnlag for en regjering med et flertall bak seg i Stortinget, må alle partier ta ansvar for at det kan føres en ansvarlig økonomisk politikk som ikke setter den jobben som er gjort i fare. Det er den eneste mulighet vi har for at vi skal få den altfor høye ledigheten ned.